

Стратегия за водено от общностите местно развитие на територията на Местна инициативна група „Високи западни Родопи – Доспат – Борино -Сърница“ за периода 2023 – 2027 г.

Днес, 28.11.2023 г., в изпълнение на чл.8, ал.4 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка (Наредбата за ЕО), във връзка с постъпило в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) уведомление за Стратегия за водено от общностите местно развитие (ВОМР) на територията на Местна инициативна група (МИГ) „Високи западни Родопи – Доспат – Борино - Сърница“ за периода 2023 – 2027 г. и предоставена допълнителна информация (искане за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО), МОСВ информира за следното:

I. По отношение на изискванията на глава VI на Закона за опазване на околната среда (ЗООС):

Стратегията за местно развитие (ВОМР) на територията на Местна инициативна група (МИГ) „Високи западни Родопи – Доспат – Борино -Сърница“ за периода 2023 – 2027 г. е разработена в изпълнение на проект за подготвителни дейности по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ по Програма за развитие на селските райони и Административен договор № 50-70/22.03.2023 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура № BG06RDNP001-19.610 от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Стратегията за ВОМР на МИГ „Високи Западни Родопи-Доспат-Борино-Сърница“ за периода 2023 - 2027 г. се разработва по подхода за водено от общностите местно развитие (ВОМР). Прилагането на подхода ВОМР се извършва чрез интегрирани и многосекторни стратегии за ВОМР, основани на характеристиките на конкретната територия и разработени въз основа на местните потребности и потенциал, в съответствие с политиките на национално, регионално и общинско.

Стратегията е изготвена в съответствие със специфичните цели на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони (СПРЗСР) за периода 2023– 2027 г., като мерките и допустимите дейности са изцяло съобразени с плана, за който е проведена процедура по екологична оценка, приключила с издаването на Становище по ЕО № 5-4/2023 на министъра на околната среда и водите.

Основната цел на Стратегията е: „Подобряване на средата за живот и бизнес, посредством инвестиции в публична инфраструктура, насърчаване на устойчива местна икономика, при щадящо използване на наличните ресурси (природни и културни), осигуряваща по - високи доходи и заетост“.

В Стратегията за ВОМР на МИГ „Високи Западни Родопи – Борино - Доспат и Сърница“ са определени два приоритета за постигане на целта, в рамките на които са дефинирани шест специфични цели:

Приоритет 1. Подобряване качеството на живот и условията за бизнес чрез доизграждане и обновяване на инфраструктурата на територията, вкл. за достъп до туристически обекти, опазване на околната среда

Специфична цел 1.1. Подобряване облика на населените места на територията и достъпа до основни услуги за местното население.

Специфична цел 1.2 Подобряване достъпа на населението до социални и здравни услуги и услуги свързани със туризма, отдиха и спорта на територията на МИГ.

Специфична цел 1.3 Насърчаване на опазването на околната среда на територията на МИГ, посредством повишаване на информираността на местното население, относно опазването на биологичното разнообразие и практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците.

Специфична цел 1.4 Създаване и развиване на устойчиви партньорства с местни инициативни групи на територията на страната и ЕС.

Приоритет 2. *Икономическо развитие, насърчаване на предприемачеството в неземеделски дейности и първична преработка на земеделски и горски продукти.*

Специфична цел 2.1: Подпомагане на модернизацията и въвеждането на иновации при преработката на земеделски продукти и първична преработка на дървесина, насърчаване производството на местни продукти

Специфична цел 2.2: Подпомагане на нови и съществуващи неземеделски предприятия във всички стопански сектори за модернизиране на материалната база, внедряване на иновации, повишаване на конкурентоспособността, диверсификация и развитие на услуги.

Целите и приоритетите ще се изпълнят чрез поредица от взаимодопълващи се мерки, които се предвижда да се финансират от ЕЗФСР като водещ фонд и Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР).

Сдружение „Местна инициативна група Високи Западни Родопи – Борино - Доспат – Сърница“ обединява три общини, разположени в две области в Южния централен регион на България (NUTS 2): община Доспат и община Борино, област Смолян и община Сърница, област Пазарджик.

Териториалния обхват на Стратегията за ВОМР обхваща административните граници на община Доспат и община Борино, област Смолян и община Сърница, област Пазарджик. Населението на територията към 31.12.2021 г. е 15 149 жители, от които 7564 в община Доспат, 2968 в община Борино и 4617 в община Сърница.

Стратегията на ВОМР ще се прилага в периода 2023-2027 г. в населените места на общините, включени в сдружението, както следва:

- Община Доспат, област Смолян: гр. Доспат, с. Барутин, с. Бръщен с. Змеица, с. Късак, с. Любча, с. Црънча и с. Чавдар;
- Община Борино, област Смолян: с. Борино, с. Буйново, с. Кожари, с. Чала и с. Ягодина.
- Община Сърница, област Пазарджик: гр. Сърница, с. Медени поля и с. Побит камък.

Стратегията за ВОМР на МИГ „Високи Западни Родопи“ включва приоритети, цели и дейности за развитие на земеделските стопанства, туризъм, инфраструктура и др., които попадат в обхвата на области от чл.85, ал.1 на ЗООС, и др., като със Стратегията се определя рамка за бъдещо развитие на инвестиционни предложения по Приложение № 2 на същия Закон. В тази връзка, на основание чл.2, ал.2, т.1 и т.3 на Наредбата за ЕО, Стратегията подлежи на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка.

Органът, който ще одобри Стратегията е Общото събрание на Сдружение „Местна инициативна група Дългопол – Смядово“.

Предвид това, че Стратегията попада на територията на две Регионални инспекции по околна среда и води (РИОСВ - Смолян и РИОСВ - Пазарджик), на основание чл.10, ал.2, т.4 от ЗООС, компетентен орган по процедурата по екологична оценка е министърът на околната среда и водите. Същият е компетентен и за провеждане на процедурата по оценка за съвместимост (ОС) по смисъла на чл.31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), която се провежда в рамките на процедурата по екологична оценка.

Съгласно становище на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР), Стратегията за ВОМР на МИГ „Високи Западни Родопи“ за периода 2023-2027 г., е допустима от гледна точка на действащите План за управление на речните басейни (ПУРБ) и План за управление на риска от наводнения (ПУРН) на ИБР 2016-2021, Закона за водите и подзаконовите актове към него.

II. По отношение на изискванията на чл. 31 от ЗБР:

Предвидените в стратегията дейности ще се реализират на територията на общините Доспат, Борино и Сърница, в обхвата на които попадат следните защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ):

- „**Кастраклий**“, разположен в землището на с. Борино, общ. Борино, обявен със Заповед № 508/28.03.1968 г. на МГГП (обн., ДВ, бр.76/01.10.1968 г.), с утвърден със Заповед № РД-50/20.01.2006 г. на МОСВ (обн. ДВ бр.21/2006 г.) план за управление, с

актуализирана площ със Заповед № РД-191/28.02.2013 г. на МОСВ (обн., ДВ, бр. 33/05.04.2013 г.);

- **Природна забележителност „Дяволския мост и водопада“**, разположена в землищата на с. Борино и с. Кожари, общ. Борино, обявена със Заповед № 535/ 25.09.1978г. на КОПС при МС (обн., ДВ, бр. 86/1978 г.);

- **Природна забележителност „Буйновско ждрело“**, разположена в землищата на с. Буйново и с. Кожари, общ. Борино, обявена със Заповед № 995/21.04.1971 г. на МГГП (обн., ДВ, бр.41/1971 г.), увеличена по площ със Заповед № РД-904/11.12.2008 г. на МОСВ (обн., ДВ, бр. 10/06.02.2009 г.);

- **Природна забележителност „Скално образуване Жабата“**, разположена в землището на с. Медени поляни, общ. Сърница, обявена със Заповед № 448/25.04.1984 г. на КОПС при МС (обн., ДВ, бр.40/22.05.1984 г.);

- **Природна забележителност „Побит камък“**, разположена в землището на с. Побит камък, общ. Сърница, обявена като историческо място със Заповед № 295/07.02.1962 г. на ГУГ и в последствие прекатегоризирана в природна забележителност;

- **Защитена местност „Поречието на р. Девинска“**, разположена в землищата на гр. Девин, общ. Девин и с. Борино, общ. Борино, обявена със Заповед № РД-618/ 08.07.2002г. на МОСВ (обн., ДВ, бр. 86/10.09.2002 г.) и увеличена по площ със Заповед № РД-695/19.09.2007 г. на МОСВ (обн., ДВ, бр. 89/06.11.2007 г.);

- **Защитена местност „Борино“**, разположена в землището на с. Борино, общ. Борино, обявена за буферна зона на резерват „Кастракли“ със Заповед № 1094/03.12.1986г. на КОПС при МС (обн., ДВ, бр. 98/1986 г.) и прекатегоризирана със Заповед № РД-517/12.07.2007 г. на МОСВ (обн., ДВ, бр. 72/ 04.09.2007 г.);

- **Защитена местност „Триградско ждрело“**, разположена в землищата на с. Триград и с. Гьоврен, общ. Девин и с. Ягодина, общ. Борино, обявена със Заповед № РД-4021/06.12.1963 г. на КГГП (обн., ДВ, бр. 14/1966 г.), увеличена по площ със Заповед № РД-429/18.07.2007 г. на МОСВ (обн., ДВ, бр. 61/27.07.2007 г.) и актуализирана по площ със Заповед № РД-677/08.10.2015 г. на МОСВ (обн., ДВ, бр. 85/03.11.2015 г.);

- **Защитена местност „Находище на върболистен тъжник - Чибуците“**, разположена в землищата на с. Триград и с. Гьоврен, общ. Девин и с. Ягодина, общ. Борино, обявена със Заповед № РД-25/09.01.1989 г. на КОПС при МС (обн., ДВ, бр. 7/1989 г.);

- **Защитена местност „Караджа дере“**, разположена в землищата на гр. Доспат и с. Каська, общ. Доспат, обявена със Заповед № РД-406/07.07.2008 г. на МОСВ (обн., ДВ, бр. 73/19.08.2008 г.).

Територията на трите общини Доспат, Борино и Сърница попада изцяло или частично в границите на следните защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- **BG0001030 „Родопи - Западни“** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № 278/31.03.2021 г. на МОСВ, (обн. ДВ бр. 45/2021г.)

- **BG0002063 „Западни Родопи“** и **BG0002113 „Триград – Мурсалица“** за опазване на дивите птици, обявени със Заповеди № РД – 835/17.11.2008г., изменена с № РД-890/26.11.2013г. (обн., ДВ, бр.108/ 19.12.2008г. и бр.107/13.12.2013г.) и № РД – 531/ 26.05.2010г. (обн., ДВ, бр. 50/ 02.07.2010г.) на министъра на околната среда и водите.

Съгласно разпоредбите на чл. 31 от ЗБР и чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС, стратегията за ВОМР на територията на МИГ „Високи Западни Родопи Доспат- Борино-Сърница“ подлежи на процедура по оценка за съвместимост (ОС) с предмета и целите на опазване на горечитираните защитени зони. Процедурата по ОС се извършва чрез процедурата по ЕО, съгласно чл. 31, ал. 4 във връзка с ал.1 от ЗБР.

Предвид обстоятелството, че стратегията касае всички гореописани защитени територии и защитени зони, извършената проверка за допустимост по смисъла на чл. 37, ал. 2 от Наредбата за ОС установи, че стратегията е **допустима** при съобразяване на произтичащите от нея планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени със ЗЗТ, заповедите за обявяването им и планове за управлението им, при наличие на такива;

- режимите на защитени зони, определени със заповедите за обявяването им.

След преглед на представената информация и на основание чл. 37, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която **няма вероятност** проектът на Стратегия за водено от общностите местно развитие (ВОМР) на територията на „Местна инициативна група (МИГ) „Високи Западни Родопи-Борино-Доспат-Сърница” за периода 2023-2027 г. да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в горещитериториите защитените зони, поради следните мотиви:

- Реализирането на специфичните цели за опазване на околната среда в стратегията, както и на начина, по който тези цели и всички екологични съображения са били взети предвид по време на изготвянето ѝ на всеки един от приоритетите, се очаква да акумулира общ положителен ефект върху състоянието на компонентите на околната среда.

- В стратегията са предвидени дейности като създаване на благоприятни условия и възможности за подкрепа на устойчиво предприемачество, повишаване на институционалния капацитет, насърчаване на устойчивото използване на природните ресурси, повишаване на туристическата привлекателност на района чрез използване на природното и културно наследство, насърчаване на иновативни технологии, насърчаване на екосистемните услуги чрез екологосъобразните инфраструктури за подобряване на качеството на околната среда, които **няма вероятност** да доведат до значителни отрицателни въздействия върху територии от мрежата „Натура 2000“.

отг. от МОСВ на 28.11.2023 г.